

Vznik a vývoj fakulty

Matematika, fyzika a astronomie byly na pražské univerzitě studovány a rozvíjeny nejprve na fakultě artistické, která se později nazývala fakultou filozofickou. Vzestupný zájem o přírodovědné obory, ke kterým se matematika, fyzika i astronomie družily, vedl v roce 1920 ke vzniku samostatné Přírodovědecké fakulty. Po druhé světové válce podstatně vzrostl zájem o studium přírodovědných a technických oborů. Bylo tudíž třeba vychovat vedle budoucích učitelů i odborníky a vědecké pracovníky přírodovědných oborů. Nový vysokoškolský zákon z 18. května 1950, který byl vypracován podle sovětského systému vysokoškolské výchovy, přišel s novou koncepcí výstavby vysokých škol. Od roku 1950 byl několikrát podán návrh na rozdělení Přírodovědecké fakulty na dvě až čtyři fakulty.

Podle prvního návrhu (z 16. listopadu 1951) se měla původní Přírodovědecká fakulta rozdělit na fakulty dvě, Fyzikální a Přírodovědeckou. Plánované zaměření Fyzikální fakulty je dobře vidět z jejího předpokládaného členění na katedry: Katedra matematiky, katedra matematické statistiky, Katedra fyziky, Katedra geofyziky, astronomie a meteorologie, Katedra chemie fyzikální, anorganické a analytické, Katedra chemie organické a biochemie, Katedra dějin přírodních věd (měla být společná pro obě nové fakulty).

Vládním nařízením z 8. července 1952 (č. 30 Sb., č. 7) byla z Přírodovědecké fakulty vyčleněna Fakulta geologicko-geografická a vládním nařízením z 19. srpna 1952 (č. 40 Sb., č. 9) byla dnem 1. září 1952 zřízena Fakulta biologická a Matematicko-fyzikální fakulta. K faktickému oddělení (správnímu i hospodářskému) však došlo až roku 1953.

Krátce po vzniku těchto tří fakult bylo připravováno oddělení fakulty chemické od Matematicko-fyzikální fakulty. K tomu však z nejrůznějších důvodů nedošlo. Praxe prověřila stávající situaci jako nevyhovující, a proto Přírodovědecká fakulta roku 1959 dostala novou podobu spojením tehdejší Geologicko-geografické a Biologické fakulty. Současně na ni bylo z Matematicko-fyzikální fakulty přeneseno i studium chemie.

Vývoj pracovišť na fakultě

Matematika a informatika

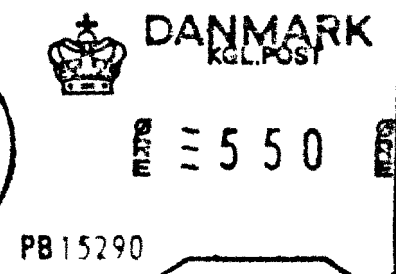
Na Přírodovědecké fakultě UK bylo roku 1952 jediné matematické pracoviště, Katedra matematiky a matematické statistiky (E. Čech). Při vzniku Matematicko-fyzikální fakulty se toto pracoviště rozdělilo na Katedru matematiky (F. Nožička, později V. Jarník) a Katedru matematické statistiky

Z předmluvy Jarníkovy knihy Integrální počet II (1955): Zde bych chtěl jenom zvláště zdůraznit význam, který měly obě knihy Petrovy o integrálním počtu (Počet integrální, 1915, 638 stran, druhé, zcela přepracované, vydání vydání 1931, 725 stran) pro naši matematiku... Je možno říci, že naše dnešní starší i střední generace matematiků poznávala integrální počet z knih Petrových – poznávala z nich však nejen integrální počet, ale i hloubku, přesnost a bohatství matematického myšlení vůbec. Jarníkův dodatek je prvním knižně publikovaným českých textem o základech teorie množin.

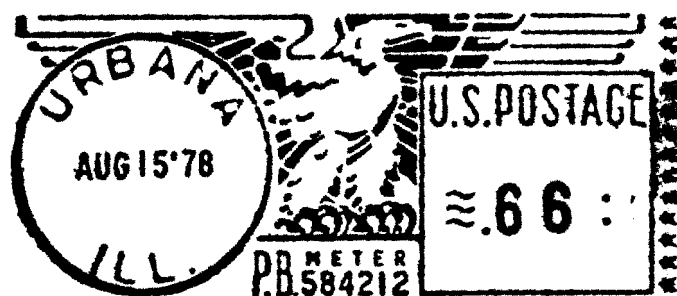
(J. Novák). Katedra statistiky během dalšího vývoje nepodléhala převratným změnám, vedli ji postupně J. Janko, J. Hájek, V. Strnad a F. Fabian. V roce 1956 vznikl Matematický ústav Univerzity Karlovy (E. Čech, M. Katětov, A. Švec, K. Winkelbauer). V roce 1957 se Katedra matematiky rozdělila na Katedru algebry a geometrie (V. Kořínek) a Katedru matematické analýzy (J. Mařík, později J. Nečas, B. Novák). Roku 1959 byla vytvořena další pracoviště – Centrum numerické matematiky (F. Nožička) a Katedra aplikované matematiky (F. Nožička). V roce 1962 vznikla Katedra základních matematických disciplín (V. Jarník).

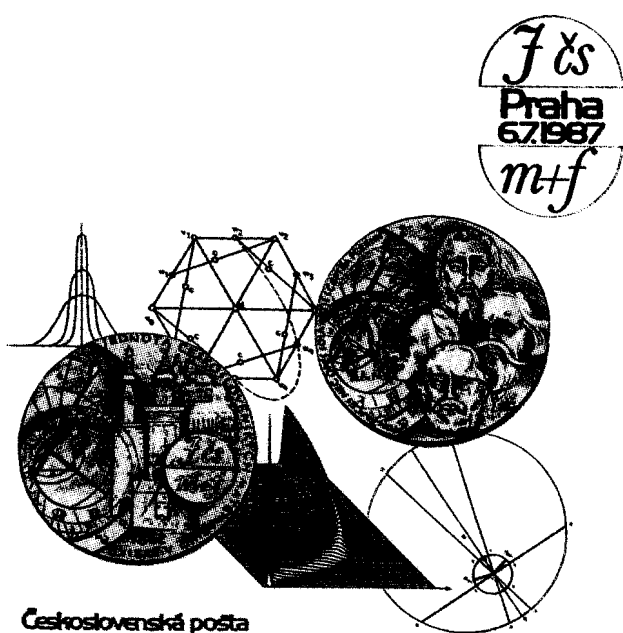
Dobíhající Fakulta přírodních věd Vysoké školy pedagogické byla od září 1959 organizačně přičleněna k Matematicko-fyzikální fakultě. Svou činnost ukončila v červnu 1962, část jejích pracovníků přešla na Matematicko-fyzikální fakultu, kde pak roku 1964 vzniklo při Katedře algebry a geometrie oddělení metodiky matematiky. V roce 1966 byla z tohoto oddělení vytvořena Katedra metodiky vyučování matematice (F. Hradecký), která se roku 1968 přejmenovala na Katedru teorie vyučování matematice (J. Blažek, později J. Vachek). Současně se od Katedry aplikované matematiky oddělila Katedra numerické matematiky (L. Koubek, později I. Marek). V roce 1968 se od Katedry základních matematických disciplín oddělila Katedra matematické logiky (P. Vopěnka), Katedra algebry a geometrie se rozdělila na Katedru algebry (V. Kořínek, později K. Drbohlav) a Katedru geometrie (A. Švec). Redukovaná Katedra aplikované matematiky se roku 1969 přetvořila na Katedru základů matematické analýzy (I. Černý) a Katedra základních matematických disciplín se proměnila v Katedru obecných matematických struktur (M. Katětov). Roku 1970 byla Katedra geometrie převedena jako oddělení na Matematický ústav UK, Katedra algebry, Katedra matematické logiky a Katedra obecných matematických struktur byly spojeny v Katedru základních matematických struktur (K. Drbohlav). Roku 1974 byla vytvořena Katedra matematické informatiky (M. Vlach), a to

$$\varphi \left(\frac{\sum a_v x_v}{\sum a_v} \right) \leq \frac{\sum a_v \varphi(x_v)}{\sum a_v}$$

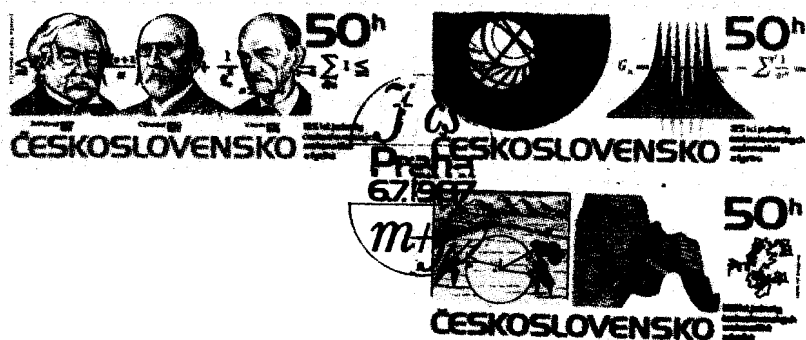


**FOUR COLORS
SUFFICE**





Československá pošta



zejména z pracovníků Katedry základů matematické analýzy a Katedry numerické matematiky. O rok později byla provedena další reorganizace: Katedra základních matematických struktur, Katedra základů matematické analýzy a Katedra matematické informatiky byly zrušeny, naopak vznikly Katedra základní a aplikované algebry (L. Beran), Katedra kybernetiky a operační analýzy (M. Vlach), nová Katedra matematické informatiky (K. Najzar) a oddělení aplikované matematiky při Katedře matematické fyziky. Centrum numerické matematiky bylo ke dni 30. 9. 1977 zrušeno a od 1. 10. bylo zřízeno Výpočetní centrum UK při Matematicko-fyzikální fakultě. Některá pracoviště pozměnila své názvy.

V roce 1978, kdy bylo oslavováno 25. výročí založení fakulty, existovalo deset matematických pracovišť: Katedra základní a aplikované algebry (L. Beran, později L. Bican), Katedra kybernetiky a operační analýzy (M. Vlach), Katedra matematické analýzy a jejích aplikací (B. Novák), Katedra numerické matematiky (I. Marek), Katedra matematické informatiky (K. Najzar), Katedra pravděpodobnosti a matematické statistiky (F. Fabian, později J. Anděl), Matematický ústav UK (K. Winkelbauer, později I. Netuka), Katedra teorie vyučování matematice (E. Kraemer, později O. Odvárko), Výpočetní centrum UK (B. Miniberger), oddělení aplikované matematiky a mechaniky při Katedře matematické fyziky (J. Nečas).

V následujících letech se struktura pracovišť příliš neměnila. Roku 1981 vznikla Katedra aplikované matematiky (F. Fabian), na kterou přešlo oddělení aplikované matematiky a mechaniky z Katedry matematické fyziky. O rok později byla matematická pracoviště částečně přetvořena. Místo Katedry matematické informatiky, Katedry kybernetiky a operační analýzy a Katedry základní a aplikované algebry vznikla Katedra kybernetiky, informatiky a operačního výzkumu (M. Vlach) a Katedra algebry (L. Bican). Současně některá pracoviště pozměnila názvy (Katedra didaktiky

Obálka prvního dne vydaná u příležitosti 125. výročí založení Jednoty československých matematiků a fyziků 6. července 1987. Na známce vlevo je uprostřed portrét prof. Čenka Strouhala, významného českého experimentálního fyzika, vedle něj vpravo je portrét prof. Vojtěcha Jarníka, jednoho z nejvýznamnějších profesorů matematiky na Matematicko-fyzikální fakultě. Za portréty vystupují formule z jedné z Jarníkových prací o analytické teorii čísel. Na dolní známce vpravo je znázorněna trajektorie Brownova pohybu.

matematiky (O. Odvárko), Katedra matematické analýzy (B. Novák). Roku 1987 byla vytvořena nová Katedra aplikované matematiky (J. Nešetřil), kam přešlo několik pracovníků z různých kateder a oddělení operačního výzkumu z Katedry kybernetiky, informatiky a operačního výzkumu (tato katedra současně zkrátila název).

Ve školním roce 1990/91 bylo na fakultě deset matematických a inženýrských pracovišť: Katedra algebry (P. Goralčík, později J. Trlifaj), Katedra kybernetiky a informatiky (M. Chytil, později A. Kučera), Katedra matematické analýzy (J. Lukeš), Katedra numerické matematiky (I. Marek, později M. Feistauer), Katedra pravděpodobnosti a matematické statistiky (J. Anděl, později J. Štěpán), Katedra aplikované matematiky (J. Nešetřil, A. Pultr), Katedra didaktiky matematiky (L. Boček, později A. Karger), Katedra filozofie matematiky a přírodních věd (P. Vopěnka), Matematický ústav UK (I. Netuka, později J. Daneš, V. Souček, J. Bureš), Výpočetní centrum UK (P. Chaloupek). Roku 1991 vznikl Ústav formální a aplikované lingvistiky (E. Hajičová). V roce 1993 zanikla Katedra kybernetiky a informatiky, současně vznikla Katedra softwarového inženýrství (J. Pokorný), Katedra teoretické informatiky (A. Kučera, později V. Koubek), Kabinet software a výuky informatiky (R. Kryl). Katedra filozofie matematiky a přírodních věd byla přejmenována na Katedru matematické logiky a filozofie matematiky (P. Vopěnka). Roku 1994 vzniklo Středisko informatické sítě a laboratoří (L. Forst). Téhož roku zaniklo Výpočetní centrum. Roku 2000 byla Katedra matematické logiky a filozofie matematiky připojena ke Katedře teoretické informatiky a vznikla tak Katedra teoretické informatiky a matematické logiky (P. Štěpánek).

V roce 1993 byly konstituovány Fyzikální sekce, Informatická sekce a Matematická sekce. Zařazení jednotlivých pracovišť je uvedeno na s. 164.

K 1. 7. 2000 bylo v rámci Programu podpory výzkumu a vývoje MŠMT Výzkumná centra zahájeno řešení dvou projektů ve spolupráci s ústavu Akademie věd České republiky a se Západočeskou univerzitou Plzeň. Na základě smlouvy o sdružení bylo na dobu pěti let zřízeno Centrum počítačové lingvistiky (E. Hajičová) a Institut teoretické informatiky – Centrum mladé vědy (J. Nešetřil).

Fyzika, astronomie, geofyzika a meteorologie

Roku 1952 existovalo na Přírodovědecké fakultě jediné fyzikální pracoviště, Katedra fyziky (L. Zachoval). Při vzniku Matematicko-fyzikální fakulty byla utvořena mimo této katedry ještě Katedra geofyziky, astronomie a meteorologie (S. Brandejs, J. Mohr). Katedra fyziky se roku 1954 rozdělila na tři samostatné katedry: Katedru mechaniky a základů fyziky (L. Zachoval, J. Beneš), která byla roku 1957 přetvořena na Katedru obecné fyziky (J. Beneš, J. Brož), Katedru vysoké frekvence

U příležitosti stého výročí narození prof. Eduarda Čecha (1893-1966) vydalo nakladatelství Academia publikaci *The mathematical legacy of Eduard Čech* (editoři: M. Katětov, P. Simon). Úryvek z rukopisu Čechovy práce z algebraické topologie je převzat z obálky této knihy. E. Čech je spolu s G. Fubini zakladatelem projektivní diferenciální geometrie. V obecné topologii se s Čechovým jménem pojí řada pojmů: Čechova-Stoneova kompaktkace, Browerova-Čechova dimenze, Čechova-Lebesgueova dimenze. E. Čech je jedním ze zakladatelů homologické teorie pro obecné topologické prostory. Prof. Čech se také zabýval otázkami vyučování matematiky a sehrál významnou roli jako organizátor vědeckého života na Univerzitě Karlově i v Československé akademii věd.

a vakuové techniky (V. Kunzl), která se roku 1959 přejmenovala na Katedru elektroniky a vakuové fyziky (V. Kunzl, později J. Vejvodová, M. Šícha), a Katedru atomové fyziky a fyziky pevných látek (V. Votruba, M. Valouch), která se roku 1956 rozdělila na Katedru teoretické fyziky (M. Brdička, Č. Muzikář, A. Hladík) a Katedru fyziky pevných látek (M. Valouch). Fyzikální ústav Univerzity Karlovy vznikl roku 1956 (L. Zachoval).

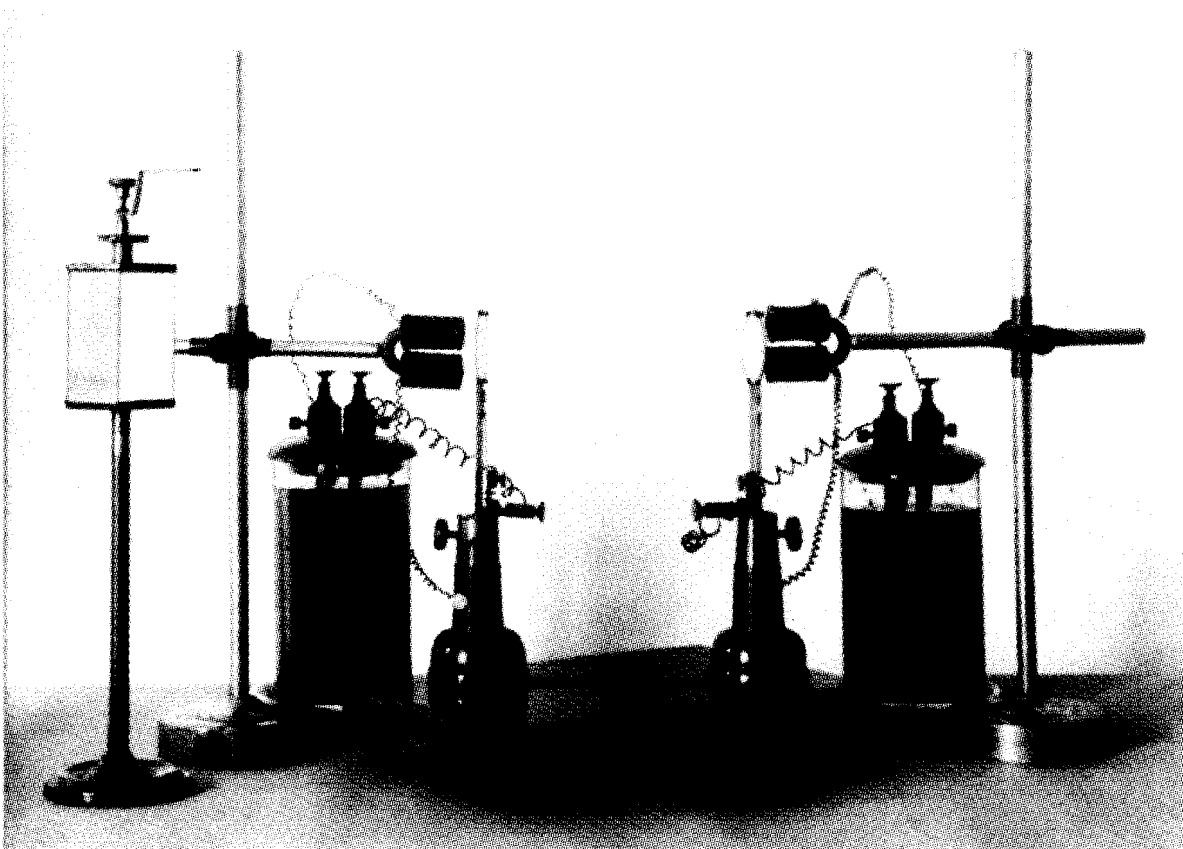
Roku 1955 byla na Univerzitě Karlově zřízena Fakulta technické a jaderné fyziky (FTJF). Z Matematicko-fyzikální fakulty na tuto novou fakultu přešla skupina jaderných fyziků. Roku 1959 byla Fakulta technické a jaderné fyziky oddělena od UK a připojena k ČVUT.

Roku 1959 byl při Katedře obecné fyziky zřízen Kabinet metodiky fyziky (E. Kašpar), z něhož vznikla roku 1962 Katedra metodiky vyučování fyzice (byla posílena několika pracovníky, kteří přišli ze zrušené Vysoké školy pedagogické), později přejmenovaná na Katedru teorie vyučování fyzice (E. Kašpar, J. Vachek). Roku 1966 vznikla Katedra fyziky pro přírodovědné obory (L. Zachoval).

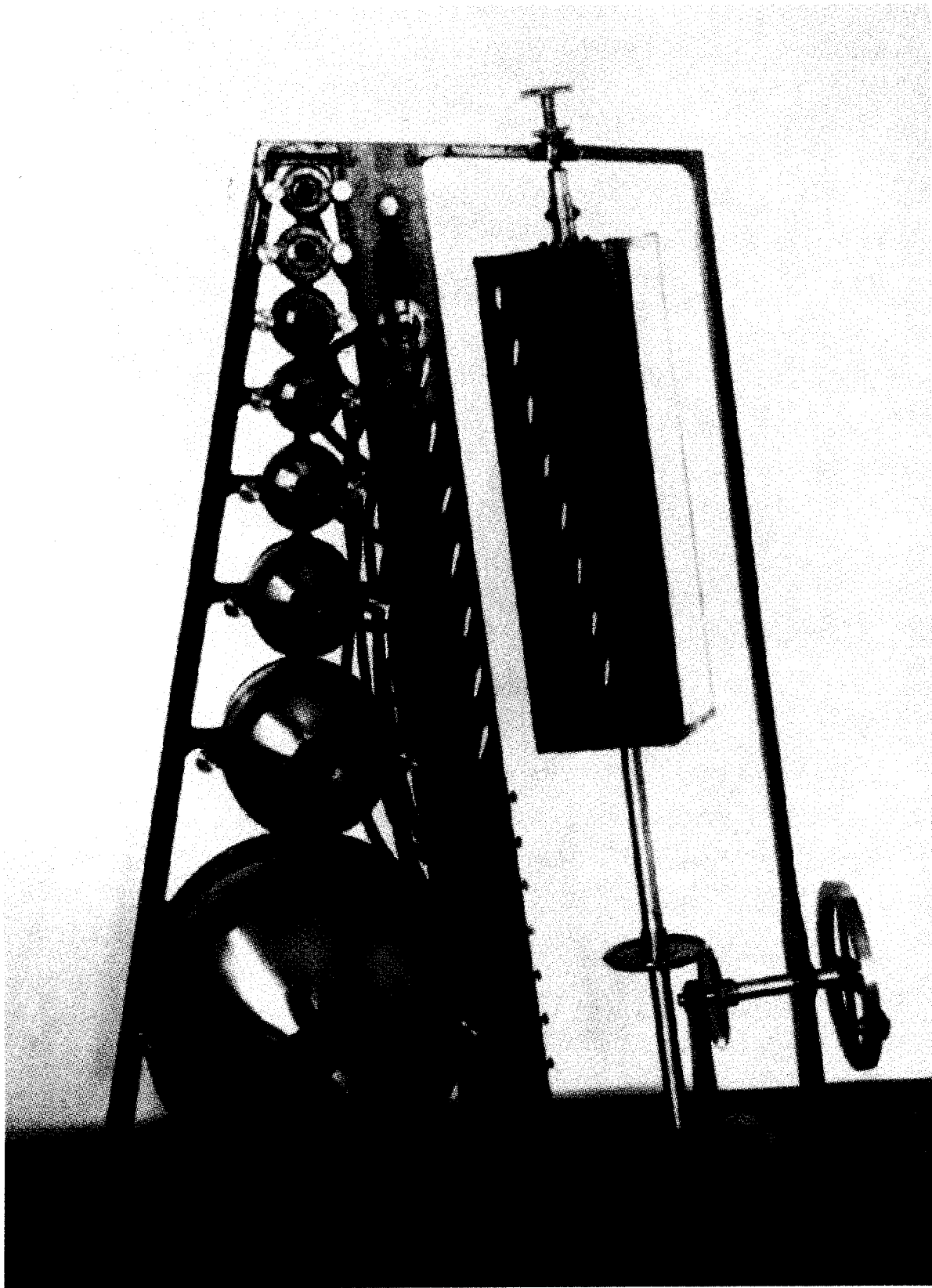
Roku 1967 se na Matematicko-fyzikální fakultu vrátila z Fakulty technické a jaderné fyziky většina teoretických a jaderných fyziků. Vznikla Katedra jaderné fyziky (V. Petržílka), Katedra teoretické fyziky I (V. Votruba, L. Valenta) a Katedra teoretické fyziky II (I. Úlehla). V letech 1968-1975 působilo na fakultě pracoviště pro otázky modernizace vyučování fyzice na vysokých školách (M. Valouch).

Roku 1973 došlo k reorganizaci. Z Katedry fyziky pevných látek a Katedry obecné fyziky vznikly tři nové katedry: Katedra fyziky polovodičů (J. Šedivý), Katedra fyziky kovů (P. Lukáč) a Katedra fyziky polymerů (I. Chudáček). Katedra teoretické fyziky II se přejmenovala na Katedru teoretické jaderné fyziky, Katedra fyziky pro přírodovědné obory se přetvořila na Katedru chemické fyziky (K. Vacek). Roku 1975 došlo k reorganizaci všech tří kateder teoretické a jaderné

Vysokotlaký kompresor a část ventilového rozvodu plynného helia, kterými se helium odpařené v laboratořích plní do středotlakých zásobníků. Je součástí kompletu zkapalňovače helia PSI 1410.



„Apparat, jímž se skládání kmitů stejnoměrných objektivně provádí“.
(Č. Strouhal:
Akkustika, str. 32)



„Koenigův analyzátor
zvuku c“. (Č. Strouhal:
Akkustika, s. 33)

fyziky. Vzniklo Nukleární centrum (I. Úlehla), Katedra matematické fyziky (J. Kvasnica) a Katedra jaderné fyziky (F. Štěrba).

V době vzniku Matematicko-fyzikální fakulty existovala Katedra geofyziky, astronomie a meteorologie (S. Brandejs, J. Mohr). V rámci této katedry působila od roku 1957 tři oddělení, která tyto disciplíny reprezentovala (Geofyzikální ústav, Astronomický ústav, Meteorologický ústav).

K 1. lednu 1965 se katedra rozdělila na Katedru geofyziky (A. Zátopek) a Katedru astronomie a meteorologie (J. Mohr), která nadále obsahovala dva ústavy. Roku 1969 byla tato druhá katedra rozdělena na Katedru meteorologie a klimatologie (S. Brandejs, O. Zikmunda) a Katedru astronomie a astrofyziky (J. Mohr, V. Vanýsek). Katedra geofyziky a Katedra meteorologie a klimatologie se roku 1974 spojily – vznikla Katedra geofyziky a meteorologie (K. Pěč).

V roce 1978 bylo na fakultě dvanáct fyzikálních pracovišť: Katedra fyziky polymerů (I. Chudáček), Katedra fyziky kovů (P. Lukáč), Katedra fyziky polovodičů (J. Šedivý, později R. Kužel), Katedra elektroniky a vakuové fyziky (M. Šícha), Katedra jaderné fyziky (F. Štěrba), Katedra matematické fyziky (J. Kvasnica, později J. Bičák), Katedra chemické fyziky

(K. Vacek), Katedra didaktiky fyziky (J. Vachek, později E. Svoboda), Katedra astronomie a astrofyziky (V. Vanýsek, později M. Šolc), Katedra geofyziky a meteorologie (K. Pěč), Fyzikální ústav UK (V. Prosser), Nukleární centrum (I. Úlehla, později J. Formánek).

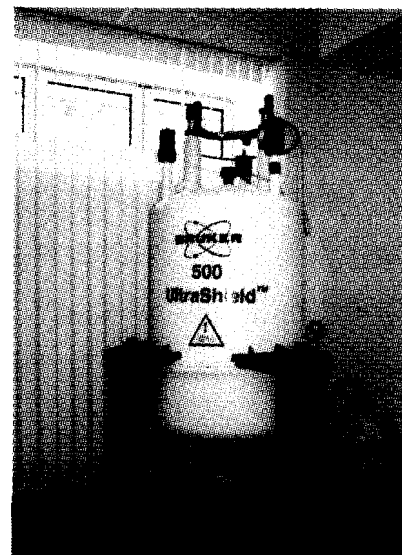
Ani fyzikální pracoviště nedoznala v následujícím období velkých změn. Roku 1982 vznikla Katedra fyziky nízkých teplot (S. Šafrata) jako společné pracoviště Matematicko-fyzikální fakulty a Fyzikálního ústavu ČSAV.

Ve školním roce 1990/91 bylo na fakultě třináct fyzikálních pracovišť: Katedra fyziky polymerů (A. Havránek, později M. Ilavský), Katedra fyziky kovů (P. Lukáč, později V. Šíma, F. Chmelík), Katedra elektroniky a vakuové fyziky (Z. Hájek, později Z. Němeček, V. Matolín), Katedra jaderné fyziky (Z. Trka, později Z. Pluhař), Katedra teoretické fyziky (J. Bičák), Katedra fyziky polovodičů (R. Kužel, V. Valvoda), Katedra didaktiky fyziky (R. Kolářová, později M. Rojko, L. Dvořák), Katedra chemické fyziky (K. Vacek, později I. Pelant, L. Skála), Katedra astronomie a astrofyziky (M. Šolc), Katedra geofyziky a meteorologie (K. Pěč), Nukleární centrum (I. Wilhelm, později M. Suk), Katedra fyziky nízkých teplot (S. Šafrata, později B. Sedlák, F. Bečvář), Fyzikální ústav Univerzity Karlovy (P. Höschl).

Roku 1991 se rozdělila Katedra geofyziky a meteorologie na Katedru geofyziky (K. Pěč, později J. Zahradník) a Katedru meteorologie a ochrany prostředí (O. Zikmunda, J. Bednář). Roku 1993 se Katedra astronomie a astrofyziky vrátila k tradičnímu názvu Astronomický ústav (M. Šolc, později P. Harmanec). Ve stejném roce vznikl Kabinet výuky obecné fyziky (J. Nedbal). V roce 1995 se Katedra chemické fyziky přetvořila v Katedru chemické fyziky a optiky (L. Skála). Roku 1998 se Katedra fyziky polymerů přejmenovala na Katedru makromolekulární fyziky (M. Ilavský). O rok později se Katedra fyziky polovodičů přejmenovala na Katedru fyziky elektronových struktur (V. Valvoda, později V. Sechovský), Katedra teoretické fyziky na Ústav teoretické fyziky (J. Bičák) a Katedra jaderné fyziky se spojila s Nukleárním centrem a vznikl Ústav částicové a jaderné fyziky (J. Hořejší). K 1. 7. 2000 bylo v rámci Programu podpory výzkumu a vývoje MŠMT Výzkumná centra zahájeno řešení projektu Centrum částicové fyziky. Za odbornou stránku realizace projektu na Matematicko-fyzikální fakultě odpovídá J. Hořejší, Ústav částicové a jaderné fyziky. Nositelem projektu je Fyzikální ústav AV ČR. Spoluzakládající organizace uzavřely smlouvu o sdružení, na jejímž základě bylo zřízeno na dobu pěti let Centrum částicové fyziky.

Chemie

V počátečním období byla na fakultě zastoupena i chemie. Z jediné Katedry chemie (R. Brdička), která roku 1951 existovala na Přírodovědecké fakultě, byly vzápětí vytvořeny



Ultrastíněný supravodivý magnet 11,7 T spektrometru NMR Bruker Avance 500, instalovaný v laboratoři Centra NMR studií molekulárních struktur na Matematicko-fyzikální fakultě.

dvě, Katedra chemie anorganické, analytické a fyzikální (S. Škramovský) a Katedra organické chemie a biochemie (J. Koštíř). První z nich se již při vzniku Matematicko-fyzikální fakulty ve školním roce 1952/53 rozdělila na tři nové katedry, Katedru chemie anorganické (S. Škramovský), Katedru chemie analytické (J. Zýka) a Katedru chemie fyzikální (M. Kalousek). Druhá katedra se rozdělila o rok později na Katedru organické chemie (A. Vystrčil) a Katedru biochemie (J. Koštíř). Roku 1959 bylo těchto pět kateder převedeno na nově konstituovanou Přírodovědeckou fakultu.

Ostatní pracoviště

V době vzniku Matematicko-fyzikální fakulty zajišťovala výuku marxismu-leninismu celouniverzitní katedra. Roku 1956 byla rozdělena. V letech 1956-1969 měla pak fakulta vlastní Katedru základů marxismu-leninismu (V. Junek, J. Radouchová), která byla roku 1968 přejmenována na Katedru společenských věd. Roku 1969 byl v souvislosti s nastupující normalizací zřízen celouniverzitní Ústav marxismu-leninismu, který úkoly jednotlivých fakultních kateder převzal.

Po listopadu 1989 byl zrušen.

Do roku 1956 byla výuka tělesné výchovy na Univerzitě zajišťována centrálně. Po rozdělení celouniverzitní katedry vznikla na fakultě Katedra tělesné výchovy (A. Čáp, R. Rejšek, J. Maršík, A. Klazar), která existuje dodnes. V letech 1977-1994 působily na fakultě vývojové dílny (M. Mašín, V. Johanovský), roku 1994 vznikla Optická a sklářská dílna (J. Walter) a elektronické oddělení (J. Babor). Roku 1983 vznikl Kabinet didaktické techniky (J. Novák, M. Feil), ze kterého roku 1989 vznikla Katedra počítačové a didaktické techniky (F. Žaloudek), o rok později opět Kabinet didaktické techniky (R. Kryl, M. Feil). Roku 1993 zaniknul. Od roku 1991 do roku 1996 existovaly na fakultě Laboratoře výpočetní techniky (A. Říha) a Školící a konzultační středisko IBM (J. Vondrášek). Od roku 1994 působí na fakultě Kabinet jazykové přípravy (M. Režná, A. Křepinská). V letech 1962-68 sídlilo na fakultě oddělení vojenské katedry UK (L. Adámek).

Organizace studia

Na Přírodovědecké fakultě byla matematika a fyzika studována ve dvou matematických zaměřeních (matematická analýza, matematická statistika) a pěti fyzikálních (fyzika, fotochemie a fotofyzika, meteorologie, astronomie, geofyzika). Kromě toho zde bylo možno studovat dvouoborové učitelské studium. Matematiky a fyziky se týkaly tyto kombinace: matematika-deskriptivní geometrie, matematika-fyzika, fyzika-matematika, chemie-fyzika (na prvním místě je uveden hlavní předmět, na druhém vedlejší). Studium bylo čtyřleté. Učitelské studium kombinací matematika-fyzika

FAKULTA MATEMATICKO-FYZIKÁLNÍ

D ě k a n

Doc. RNDr PhMr Jaroslav Zýka, kandidát chemických věd

P r o d ě k a n í

Akademik Vojtěch Jarník

Zást. prof. RNDr Mirko Kalousek

Ladislav Koubek, kandidát fyzikálně-matematických věd

Doc. RNDr Čestmír Muzikář, kandidát fyzikálně-matematických věd.

V ě d e c k á r a d a f a k u l t y

Doc. RNDr PhMr Jaroslav Zýka, kandidát chemických věd

Akademik Vojtěch Jarník

Zást. prof. RNDr Mirko Kalousek

Ladislav Koubek, kandidát fyzikálně-matematických věd

Doc. RNDr Čestmír Muzikář, kandidát fyzikálně-matematických věd

Doc. RNDr Josef Beneš

Doc. RNDr Miroslav Brdička

Augustin Čáp

Akademik Eduard Čech

Zást. doc. RNDr Jiří Dvořák

Prof. PhDr Alois Gregor, doktor fyzikálně-matematických věd

Prof. PhDr Jaroslav Janko, doktor fyzikálně-matematických věd

Václav Junek

Akademik Vladimír Kořínek

Prof. RNDr Josef Košťál

Prof. RNDr Vilém Kunzl

Doc. RNDr Jan Mařík, kandidát fyzikálně-matematických věd

Prof. RNDr Josef M. Mohr

Prof. RNDr PhMr Stanislav Škramovský, doktor chemických věd

Prof. RNDr Miroslav Valouch

Doc. RNDr Alois Vystrčil

Prof. RNDr Ladislav Zachoval

Prof. RNDr Alois Zátopek, doktor fyzikálně-matematických věd

T a j e m n í k f a k u l t y

JUDr František Ondráček

Seznam přednášek – průvodce studentů podávající informace o organizaci studia, jeho náplni, harmonogramu akademického roku, včetně závazných termínů. Na obrázku je otisk stránky ze Seznamu přednášek na Matematicko-fyzikální fakultě ve studijním roce 1958-1959, část Přehled organizace a seznam osob.

a fyzika-matematika mělo v prvním dvouletí stejnou náplň jako studium odborné matematiky, náplň kombinace matematika-deskriptivní geometrie byla mírně odlišná, kombinace chemie-fyzika se přimykala k odbornému studiu chemie.

V padesátých letech probíhalo na Matematicko-fyzikální fakultě odborné studium matematiky v těchto zaměřeních: matematická analýza, geometrie, užitá matematika, matematická statistika-matematický směr, matematická statistika-technický směr. Odborné studium fyziky bylo možné v následujících zaměřeních: obecná fyzika, mechanika, fyzika pevných látek a atomová fyzika, vysoká frekvence a vakuová technika, fotofyzika a vědecká fotografie, astronomie, geofyzika, meteorologie. Odborné studium chemie bylo členěno do pěti zaměření: anorganická chemie, fyzikální chemie, analytická chemie, organická chemie, biochemie. Učitelské studium bylo možné ve čtyřech kombinacích: matematika-deskriptivní geometrie, matematika-fyzika, fyzika-matematika, chemie-fyzika (od školního roku 1958/59 přibyla kombinace matematika-chemie). Odborné studium bylo ze čtyřletého prodlouženo na pětileté (první absolventi pětiletého studia končili roku 1956). Od školního roku 1953/54 přešlo učitelské studium na Vysokou školu pedagogickou, na Matematicko-fyzikální fakultě pouze dobíhaly ročníky, které zde

studium zahájily. Od školního roku 1956/57 bylo učitelské studium na fakultě opět zastoupeno. Bylo to proto, že od tohoto školního roku byly pro odborné i učitelské studium společné první dva ročníky. K definitivnímu rozdělení studentů na odbornou a učitelskou větev docházelo až po dvou letech studia. Odborné i učitelské studium bylo pětileté. Roku 1959 skončilo na fakultě studium chemie.

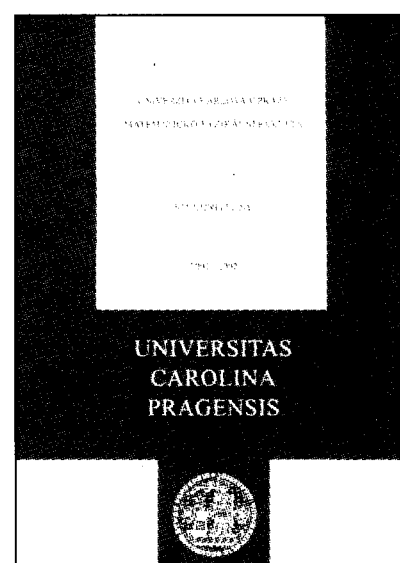
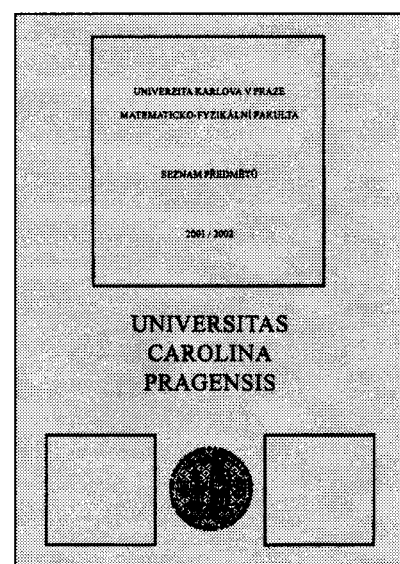
V šedesátých letech byl obor matematika členěn do čtyř zaměření (matematická analýza, aplikovaná matematika, užitá (později numerická) matematika, matematická statistika), obor fyzika do tří zaměření (teoretická fyzika, fyzika pevných látek, elektronika a vakuová fyzika, ve školním roce 1962/63 též jaderná fyzika). Kromě toho byly na fakultě studovány specializace astronomie, geofyzika a meteorologie. Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů bylo možné v kombinacích matematika-fyzika, matematika-deskriptivní geometrie, fyzika-matematika, fyzika-chemie v některých létech i v kombinacích matematika-filozofie, fyzika-filozofie, matematika-tělesná výchova.

Ve školním roce 1967/68 bylo učitelské studium odděleno od studia odborného již v prvním ročníku. V tomto roce přibylo zaměření algebra a geometrie. V následujícím školním roce se nabídka zaměření ještě více rozšířila. V oboru matematika, resp. pravděpodobnost a statistika bylo možno studovat následující zaměření: algebra, geometrie, topologie, matematická analýza, aplikovaná matematika, numerická matematika, teoretická kybernetika, matematická statistika, matematická ekonomie. V oboru fyzika tato zaměření: astronomie, biofyzika, elektronika a vakuová fyzika, fyzika pevných látek, geofyzika, chemická fyzika, jaderná fyzika, meteorologie a klimatologie, teoretická fyzika. V oboru učitelství byli studenti přijímáni do kombinací matematika-fyzika, matematika-deskriptivní geometrie, matematika-filozofie (od školního roku 1972/73 již jen jako doběh). Tento stav vydržel bez podstatných změn až do školního roku 1975/76 včetně. Po delších přípravách byla v rámci celkové reformy od školního roku 1976/77 zahájena výuka v pěti matematických oborech (matematická analýza, přibližné a numerické metody, pravděpodobnost a matematická statistika, teoretická kybernetika a matematická informatika, teorie systémů) a v šesti fyzikálních oborech (fyzika pevných látek, jaderná fyzika, fyzikální elektronika, biofyzika chemická fyzika, optika, mezní obory) – kromě toho pokračovalo dvouoborové studium učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů kombinací matematika-fyzika, matematika-deskriptivní geometrie. Roku 1980 byly spojeny dva fyzikální obory a o rok později dva matematické obory. Současně přibylo učitelské studium kombinace fyzika-základy techniky. Roku 1986 byla zrušena kombinace matematika-deskriptivní geometrie a naopak přibyly kombinace matematika či fyzika v kombinaci s výpočetní technikou. O rok později

přibyly i dva fyzikální obory. V té době již byly několik let studijní obory systematizovány (od roku 1981 byly v seznamech přednášek charakterizovány číselnými kódy). Od školního roku 1987/88 byly na fakultě studovány následující obory: matematická analýza, přibližné a numerické metody, pravděpodobnost a matematická statistika, teoretická kybernetika, matematická informatika a teorie systémů, fyzika mezních oborů, fyzika pevných látek, fyzikální elektronika a optika (doběh), biofyzika a chemická fyzika, jaderná fyzika, fyzikální elektronika a mikroelektronika, optika a optoelektronika, učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů (matematika-fyzika, matematika-deskriptivní geometrie – doběh, matematika-výpočetní technika, fyzika-základy techniky – doběh, fyzika-výpočetní technika.

Od školního roku 1991/92 vstoupily v platnost nové učební plány. Ve všech čtyřech oborech (matematika, informatika, fyzika, učitelství v kombinacích matematika-fyzika, matematika-deskriptivní geometrie, matematika-informatika, bylo zavedeno dvoustupňové studium. Pro první stupeň byl vytvořen pevný studijní plán na dva semestry, pro druhý stupeň si studenti zapisují vybranou výuku v souladu s požadavky zvoleného studijního plánu.

Ve druhém stupni je průběh studia kontrolován bodovým systémem. Od roku 1993 je možno na fakultě studovat v magisterském (titul Mgr.) i bakalářském studiu (titul Bc.). Magisterské studium trvá standardně 5 let, bakalářské studium 3 roky. V průběhu roku 2001 byl připraven návrh restrukturalizace studia. Ve studijních programech Fyzika, Informatika, Matematika se počítá s bakalářským studiem a navazujícím magisterským studiem. Podrobnější informace je uvedena na str. 82, 109, 129. Od první poloviny padesátých let probíhala na fakultě příprava interních i externích aspirantů ve fyzikálně-matematických vědách. Absolventi získávali vědeckou hodnost kandidát fyzikálně-matematických věd (CSc.). V letech 1956 až 1976 bylo na fakultě obhájeno přes 450 kandidátských disertačních prací (CSc.) a téměř 50 doktorských disertačních prací (DrSc.), odpovídající počty za léta 1990-2001 činí více než 190 a více než 90. Ve smyslu vysokoškolského zákona z roku 1990 (č. 172/1990 Sb.) bylo ve školním roce 1991/92 zahájeno na fakultě doktorské studium. V současné době probíhá studium ve 12 fyzikálních, 4 informatických a 8 matematických oborech.



Dnešní podoba bývalých Seznamů přednášek: Seznam předmětů (bílá Karolinka) a Studijní plány (oranžová Karolínka).